

catalunya

El pla de residus i el transvasament de l'Ebre mostren la punta d'un nou iceberg polític

Lluís Bou

Les 2.000 persones que es van concentrar dijous passat davant el Parlament per protestar contra el pla de residus industrials, i les 500 que s'hi havien agrupat el dia anterior per oposar-se al transvasament de l'Ebre són la punta més visible d'un gran iceberg que s'està formant des de les últimes setmanes en el mar polític català. Quan ja tots els observadors havien decretat la desmobilització generalitzada de la societat, ha aparegut una forta onada de protestes imprevistes, que no estan localitzades com era habitual fins ara al medi urbà sinó al camp.

Alguna cosa està canviant en el panorama social de Catalunya. Per primera vegada des de l'última dècada es produeixen mobilitzacions que sovint estan al marge o en contra de les consignes dels partits polítics majoritaris a la zona de conflicte. Unes protestes amb una autonomia d'actuació que sorprèn per la seva capacitat d'adhesions i també per la virulència que han adoptat en alguns casos.

L'origen d'aquest nou fenomen, que condiciona l'actuació de les institucions i que ha merescut ser motiu d'anàlisi en les últimes reunions dels principals partits catalans, s'ha de buscar significativament a les comarques de Tarragona, la zona de Catalunya fora dels grans

nuclis urbans on hi ha latents més amenaces per a l'ecologia.

L'espurna que va engegar les mobilitzacions sembla que va ser l'incendi de la central nuclear Vandellòs I, que va provocar una alarma mai vista fins aleshores en aquelles comarques. Els partits catalans van apreciar aquests símptomes i van votar una proposta a favor del desmantellament de la central, però pràcticament ningú no hauria predit en aquell moment la importància de les posteriors mobilitzacions relacionades de forma directa o indirecta amb el medi ambient.

Concentracions setmanals, boicot d'actes polítics, fletament d'autocars per traslladar les protestes a Barcelona, desobediència de càrrecs municipals respecte a les directrius de la cúpula s'han convertit en una font de conflictes habitual, que contrasta amb la tranquil·litat política a les zones metropolitanes.

Després de l'accident de Vandellòs, les protestes s'han anat traslladant progressivament contra el pla de residus de la Generalitat i al possible transvasament de l'Ebre, i res no indica que no s'ampliïn a altres camps. La recent manifestació independentista a fa-

El ple del Parlament celebrat aquesta setmana ha estat rebut amb concentracions de protesta

vor de l'autodeterminació, convocada sense el suport de pràcticament cap partit parlamentari, però que va aglutinar 15.000 persones, podria ser un índex en aquest sentit.

La dificultat de descobrir quin és el comú denominador de tota aquesta explosió de mobilitzacions no amaga l'existència d'un fort desencís

en alguns sectors de la població cap a les solucions promeses per l'Administració, que en la situació actual de relançament de l'economia és percebuda amb conseqüències més negatives en el medi rural que no pas en l'urbà.

Paradoxalment el punt més àlgid fins ara d'aquestes protestes s'ha produït quan

les relacions entre el partit en el govern a la Generalitat, i el del govern a l'Estat passen per unes millors relacions. L'acord sobre els Mossos d'Esquadra, que ara haurà de negociar i materialitzar la Junta de Seguretat; el previsible consens sobre el serrell de finançament del català, i el de l'aportació a Catalunya

del Fons de Compensació Interterritorial fan preveure la possibilitat d'un desbloqueig generalitzat de les relacions entre la Generalitat i l'Estat.

En el camp estrictament parlamentari, CiU i PSC han actuat aquesta setmana al Parlament de forma consensuada dos projectes de llei relacionats amb la política d'aigües, en un dels temes actualment a la cresta de la polèmica especialment a les comarques de l'Ebre.

El consens dels dos partits majoritaris no va evitar les reticències de la població del sud de Catalunya cap a un possible transvasament de l'Ebre a Barcelona, que dijous va provocar una manifestació de 5.000 persones a Tortosa.

Per ara cap força política ha aconseguit canalitzar aquestes protestes, que en més d'una ocasió han adoptat un to radical, tot i que partits no majoritaris de l'oposició estan intentant incrementar la seva incidència en les mobilitzacions. Iniciativa ha celebrat aquesta setmana una reunió cimera a Tortosa, on va expressar públicament l'oposició de la federació al projecte de transvasament de l'Ebre, i el PP va reforçar significativament en l'últim ple el paper parlamentari del tarragoní Josep Curto.

El rumb que prendrà el nou iceberg no sembla clar encara.

espanya

Un cop dur per al gabinet de Felipe González

Julio Trujillo

En l'enfrontament que han vingut mantenint durant les últimes setmanes el govern i determinats mitjans de comunicació, la decisió del jutge Carlos Divar de no admetre a tràmit la querrela del fiscal general de l'Estat, Leopoldo Torres, contra el diari *El Mundo* ha suposat, no només la implicació en l'afer dels problemes entre els jutges i el govern sinó un cop dur contra el gabinet que dirigeix Felipe González. És la primera vegada que un jutge rebutja una querrela del fiscal general de l'Estat sense tenir-la ni tan sols en consideració.

Després que es conegués la decisió del jutge ha aparegut una professió periodística tancada com una pinya, celebrant la derrota parcial del govern. Encara que fos inexacte allò publicat, va arribar a afirmar un periodista de prestigi en una tertúlia televisiva, el més important era la derrota del govern.

Tot sembla indicar que el gabinet es va equivocar plantejant la querrela i la decisió del jutge ha sancionat l'error. Ni el govern ni el PSOE sembla que tinguin una política de comunicació clarament definida i és aquesta manca d'estratègia el que, en part, estan pagant. Ara només queda el voluntarisme de Felipe González, que el passat dimecres va fer saber, a través del ministeri del portaveu del govern, que compareix-

El fiscal general de l'Estat, Leopoldo Torres, ja va ser nomenat enmig de polèmica

rà amb més freqüència davant dels periodistes i, predicant amb l'exemple, ha convocat ja una conferència de premsa per a la pròxima setmana en la qual, afirma, hi haurà respostes per tot.

La nova estratègia socialista sembla consistir a arrencar boles de simpatia i comprensió posant sobre la taula tot el cabdal de credibilitat de Felipe

González. Aquesta estratègia, que per ella mateixa demostra ja com és de greu la situació i el caràcter d'últim cartutx que està tenint la reacció socialista és, per això mateix, una arma de doble tall. Si surt bé, el govern podrà a penes remuntar el vol. Si surt malament, la crisi serà tan profunda que un govern que fa poc més de tres mesos

va aconseguir la tercera majoria absoluta consecutiva es trobarà, a penes començada la legislatura, en una situació difícilment explicable i més pròpia d'un gabinet minoritari.

Aquesta nova estratègia ha estat també en el fons de la sorprenent decisió del grup parlamentari socialista de votar en contra de la tramitació

d'una llei de clàusula de consciència i secret professional pels periodistes. Malgrat que el govern havia dit que volia tirar endavant una llei que regulés la primera de les dues qüestions i que el grup parlamentari del PSOE n'havia pactat aspectes concrets amb l'agrupació de periodistes d'UGT, ara s'ha tirat enrere. Tot sembla indicar que el govern tem regular una qüestió que col·loca en desavantatge les empreses davant els treballadors per la por que s'aguditzí l'ofensiva contra l'ètica dels governants i que apareguin nous escàndols que, independentment de la seva exactitud, col·loquin el govern en una situació encara més crítica.

Així doncs, el gabinet socialista ha decidit posar en marxa la política del pal i la pastanaga, atacant judicialment alguns mitjans i oferint la pau a les empreses, criticant durament alguns directors i tractant de pactar amb els empresaris menys compromesos a convertir els seus mitjans en un instrument per acabar amb l'hegemonia socialista. L'anunciada conferència de premsa del president González serà la guinda del desesperat intent del poder de guanyar una franja de comprensió, o com a mínim

de neutralitat, entre els professionals de la informació i, a través d'ells, d'un important sector de l'opinió pública que dubta de l'honorabilitat de la gestió socialista.

Però, al mateix temps, està oberta una crisi a l'entorn del fiscal general de l'Estat. Leopoldo Torres, seguint instruccions del govern com està preceptuat, va plantejar la querrela contra *El Mundo* sense escoltar els consells dels seus assessors directes que estimaven que era molt difícil sustentar la mateixa jurídicament. La decisió del jutge de l'Audiència Nacional Carlos Divar posa el flamant fiscal general en una situació molt difícil.

Aquest fet accentua més encara les crítiques que hi va haver en el seu moment per la decisió governamental de nomenar per al càrrec de fiscal general de l'Estat un home en el perfil del qual pesava més la militància política que la trajectòria jurídica. És cert que a la majoria dels països democràtics el fiscal general de l'Estat depèn del govern i, als EEUU per posar només un exemple, el càrrec s'acumula al de ministre de Justícia. Però això no impideix ser més caute en la presa d'algunes decisions. El cas és que, a penes unes setmanes després de nomenar, Leopoldo Torres ja ha collit una taca que pesarà sobre tot el període del seu mandat.